

GERONETT

– et forskningsnettverk som skal forbedre oral helse hos eldre

Forskere fra hele landet var samlet på Gardermoen 5. og 6. september, for å diskutere eldres orale helse. Initiativet kom fra GERONETT, et nasjonalt forsknings- og innovasjonsnettverk innen gerodontologi. 15 forskere presenterte prosjektene sine.

 RANDI SEKKESÆTER, TKØ OG LENE MYHREN, TKROG
 RANDI SEKKESÆTER, TKØ

Tidende nr. 8 i år forteller Høyre-politikeren James Stove Lorentzen om sitt engasjement for eldres munnhelse. Han mener at tverrfaglig samarbeid er veien å gå. Nettverket GERONETT er helt enig med Lorentzen, og inviterte nylig forskere og fagansvarlige til en workshop hvor intensjonen var å kartlegge de ulike forskningsprosjektene innen gerodontologi i Norge.

GERONETT ble etablert av de seks odontologiske kompetansesentrene i 2018, finansiert med midler fra Norges forskningsråd. Det er et tverrfaglig nettverk bestående av forskere fra tannhelsetjenesten, helse- og omsorgstjenesten, utdanningsinstitusjoner og sykehus. Målet er å engasjere og skape mer, og mer tverrfaglig, forskningsaktivitet på munnhelsen til de eldre.

– Vi fikk samlet 13 ulike organisasjoner og institusjoner som alle har ulike forskningsprosjekter, som ikke nødvendigvis har munnhelse som hovedfokus, men som en del av

et større bilde, forteller Vibeke Bull, forskningsleder ved kompetansesenteret i Rogaland (Tk-Rog) og prosjektleder for GERONETT.

I løpet av to dager fikk deltakerne presentert hele 15 prosjekter. Noen av prosjektene er helt i startfasen, hvor nettverket fikk komme med innspill og ideer. Andre er i slutfasen, og presenterte spennende funn som snart blir publisert. Nettsiden www.geronett.no ble også lansert. Nettsiden er åpen for alle, og skal samle kunnskap og informasjon om forskning og aktiviteter innenfor gerodontologi.

– Det er flott å få presentert en slik bredde av prosjekter; og jeg ble overrasket over hvor mange prosjekter som faktisk er i gang på temaet. Samtidig er det tydelig at det er et behov for tverrfaglige prosjekter som ser på oral helse i sammenheng med andre fagfelt som ernæring, generell helse og livskvalitet. Dessuten trenger vi tjenesteforskning som ser på hvem som får tannhelsetjenester, hvilke tilbud

Forskningsleder Vibeke Hervik Bull (prosjektleder for GERONETT) åpnet en todagers workshop for 30 deltakere fra 13 ulike organisasjoner og institusjoner.

de får, og hvordan dette henger sammen med andre helsetjenestetilbud.

– Det er også flott at oral helse får stor plass i flere store befolkningsundersøkelser, som HUNT4, HUSK, «Oral helse hos 65-åringer i Oslo» og «Tromstannen», sier Bull.

Forskere fra Tannhelsetjenstens kompetansesenter Midt-Norge, TkMidt, presenterte deler av Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag, HUNT4, som nå har inkludert tannhelse som en del av undersøkelsen. I tillegg til spørreskjema om blant annet munnhygiene og oral helserelatert livskvalitet, har et utvalg av deltakerne fått klinisk undersøkelse hvor blant annet slimhinne, tannkjøtt og tannstatus ble undersøkt. I underprosjektet HUNT70+ har man også samlet tannhelsesdata hos institusjonsbeboere og eldre med hjemmetjenester. Dette vil gi verdifulle data om tannhelsen hos den eldre befolkningen.

Professor Elisabeth Lind Melbye fra Universitetet i Stavanger (UiS) presenterte et nytt prosjekt innen helsere-

latert atferdsforskning, «Self-management, oral helse og ernæring blant hjemmeboende eldre». Hun mener at oppmerksomhet på en persons ressurser framfor funksjonstap kommer til å bli stadig mer aktuelt: En aldrende befolkning representerer en utfordring for allerede pressede helse- og omsorgstjenester, og stadig flere eldre må belage seg på å bo hjemme og ivareta egen helse og dagliglivets aktiviteter så lenge som mulig – altså utøve self-management.

– Dette er et relativt nytt perspektiv innen fagfeltene oral helse, ernæring og geriatri, og vi har ikke engang et godt ord for self-management på norsk, forteller professor Melbye. Videre er det naturlig å se oral helse og ernæring i sammenheng ettersom dette er faktorer som påvirker hverandre gjensidig.

Et av målene med workshopen var også å samle innspill til hvordan nettverket skal jobbe videre: Hvordan kan nettverket bidra til flere tverrfaglige prosjekter, til å lukke

kunnskapshull innen eldres munnhelse, og hvem bør inviteres til å være en del av dette nettverket?

– Vi har fått mange gode innspill fra deltakerne på denne workshopen, og det er veldig flott at flere i løpet av disse dagene har skaffet seg nye samarbeidspartnere. Det er jo også intensjonen at vi skal legge til rette for mer samarbeid og mer tverrfaglighet på ulike nivåer. Men for å få til dette trenger vi enda flere medlemmer i nettverket, både fra praksisfeltet, academia og ikke minst fra politikken. Det skal vi nå ta tak i. Vi har allerede flere store aktiviteter planlagt. I 2020 vil vi arrangere en større tverrfaglig konferanse, og vi vil også søke om å bli et internasjonalt forskningsnettverk i løpet av prosjektperioden. I tillegg vil vi holde mindre seminarer rundt om i landet, avslutter Bull.

FAKTABOKS

Ønsker du å bli medlem av nettverket, ta kontakt med styringsgruppen for GERONETT. Du finner kontaktinformasjon på www.geronett.no.

Deler av styringsgruppen i GERONETT (f.v.): Forskningsleder Vibeke Hervik Bull (Tk-Rog), forskningsleder Ellen Berggren (TkV-Hordaland), førsteamanuensis Lene Hystad Hove (UiO), professor Gunhild Strand (UiB) og forskningsleder Astrid Jullumstrø Feuerherm (TkMidt)

Dentalstøp Tannteknikk as

TANNTEKNISK LABORATORIUM

-FULLSERVICE-

Vår ekspertise din trygghet

Tlf. 55 59 81 70 • post@dentalstoep.no
www.dentalstoep.no

Vi mottar digitale avtrykk fra alle kjente system

BruxZir®

Anterior SHADED

Monolittisk Zirconia

